

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ**



**МАТЕРІАЛИ**

**Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ  
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ  
ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»**

**(електронне видання)**

**27-28 березня 2020 року**

Біла Церква  
2020

**Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти:** матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 27-28 березня 2020 року. Біла Церква: БНАУ. 122 с.

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

*Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.*

<https://science.btsau.edu.ua/>

БНАУ, 2020

## ЗМІСТ

<b>Борщовецька В.Д.</b> Effective ways to improve students' vocabulary.....	8
<b>Ігнатенко В.Д.</b> Принципи підготовки фахівців з перекладу в умовах сучасності.....	10
<b>Дворак В.Н., Пяцеліна А.А.,</b> Кагнітыўна-псіхалагічны напрамак тэорыі перакладу ва ўмовах інтэрнацыяналізацыі вышэйшай адукацыі.....	12
<b>Пилипенко І.О.</b> Лексико-семантичний аналіз фразеологізмів з компонентами «eye/око» в англійській та українській мовах.....	14
<b>Береговенко Н.С.</b> Лінгвокультурна адаптація при перекладі лексичних одиниць новинного матеріалу каналу «Євро Н'юз» українською мовою.....	15
<b>Будугай О.Д.</b> Поетика віршів Вільяма Затъори мовою есперанто (на матеріалі перекладів його ліричного циклу «Гератра ландо» зі збірки «Звернуся до слова»).....	18
<b>Зізнська А.П.</b> Теорії ввічливості: лінгвістичний аспект.....	23
<b>Пилипей Ю.А.</b> Representation of slang in American English.....	25
<b>Тарасюк А.М.</b> Структурна характеристика речення та генеративний підхід аналізу структури речення.....	27
<b>Єрко А.І.</b> Проблеми у роботі з граматичним матеріалом на заняттях з китайської мови.....	29
<b>Дворак В.Н., Гордеева Т.В.</b> Теоретические аспекты проблемы адаптации иностранных студентов к образовательной среде университета.....	31
<b>Майєр Н.В.</b> Особливості методичної підготовки майбутніх викладачів до використання сучасних засобів професійно орієнтованого навчання іноземних мов і культур.....	33
<b>Thomas Gronier.</b> La formation linguistique des étudiants par les chansons.....	36
<b>Блохин Д.Д.</b> Діяльність німецько-українського наукового об'єднання імені Юрія Бойка-Блохина в Мюнхені (НУНО) 2017-2020 років у річчці інтернаціоналізації науки, освіти, культури в Європі.....	38
<b>Цвид-Гром О.П.</b> Формування етнокультурної компетентності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	41
<b>Пасічник Н.С.</b> Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор конкурентоспроможності ЗВО.....	43
<b>Хахула Л.П.</b> Актуальні проблеми запровадження дуальної форми навчання в умовах інтернаціоналізації вищої освіти.....	46
<b>Шмирова О.В.</b> Роль преподавателя иностранного языка в среде дистанционного обучения: теоретический и практический аспекты.....	48
<b>Дем'яненко О.О., Чернобров Ю.А.</b> До питання професійно орієнтованого навчання історії зарубіжної літератури студентів-перекладачів.....	50
<b>Marchuk V.V.</b> Concepts of the categorial value.....	53
<b>Івлєва К.С.</b> Хмарне навчання як інструмент реалізації модернізації викладача.....	54

ТАРАСЮК А.М., асистент

*Білоцерківський національний аграрний університет*

## **СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧЕННЯ ТА ГЕНЕРАТИВНИЙ ПІДХІД АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ**

Розглянуто структурну характеристику речення та проаналізовано різні моделі речення. Акцентовано увагу на генеративній граматиці та генеративному підході у синтаксисі.

**Ключові слова:** генеративна лінгвістика, генеративний підхід, структурна характеристика речення, модель речення, іменна група, дієслівна група.

При системному описі синтаксису речення за відправне слугує поняття моделі речення. Саме модель речення дозволяє інвентаризувати багатоманітність конкретних речень мови у вигляді списку синтаксичних структур, що становить одне з найважливіших завдань синтаксису. Ця праця виконується на методологічній основі генеративної граматики із залученням розробленого в межах цієї парадигми інструментарію. Генеративна лінгвістика підвищила вимоги до експліцитності лінгвістичного опису, звернула увагу на об'єкти синтаксису неприступні до спостереження, існування яких визначається опосередковано, сприяла розробці детального описового апарату в синтаксисі. Популярність цієї парадигми свідчить на користь широких можливостей застосування її положень у синтаксичних пошуках, у студіях вітчизняних учених (І.Р. Буніятова, І.Є. Грачова, В.І. Нодь, Г.М. Семененко, І.Є. Снісаренко). Посилення інтересу до теорії власне синтаксичних змін, їх виокремлення із граматичних не в останню чергу спричинені досягненнями генеративної граматики, що дозволило подивитися на знайомі речі під новим кутом зору й отримати цікаві результати з урахуванням надбань 'хомськіанської революції' [4, 29 с.].

Ми оперуємо поняттями, розробленими цим напрямом: іменна група [NP], дієслівна група [VP], допоміжне дієслово [AUX], незаповнена категорія *es* (*emptycategory*). Послідовниця генеративного підходу до вивчення синтаксису на теренах вітчизняної науки І.Р. Буніятова зазначає, що дефініції понять поверхневої і глибинної структур завжди змінювались, й інтерпретація поверхневої структури як приступної для лінгвістичного аналізу залишалася відносно прозорою, а формулювання глибинної у багатьох випадках – досить абстрактним. У тезах приймається робоче визначення поверхневої структури речення як рівня синтаксичної репрезентації, який експлікує поверхневе розташування конститuentів речення. Глибина структура речення – рівень синтаксичної репрезентації речення, який кодує предикатно-аргументні відношення, а також рольові характеристики аргументів дієслова. Наше дослідження першочергово братиме до уваги поверхневу структуру речення, оскільки нас цікавить насамперед

структурна організація речення, маніфестованого на рівні SS, приступному для спостереження.

Семантичним напрямом генеративної граматики розроблено поняття проєкційних правил (*projectionrules*), що базуються на врахуванні смислових відносин між словами в реченні, або лексичної дистрибуції, і взаємодії між значенням слова й синтаксичною структурою [4, 29 с.].

Згідно з генеративним підходом, синтаксис містить базовий і трансформаційний субкомпоненти. База – система елементарних правил, імовірно близьких для різних мов, з яких виводиться обмежена кількість глибинних структур – прототипів речень. Перше правило бази  $S \Rightarrow NP + VP$  розкладає вихідний символ речення *S* на послідовність складників: [NP] (*nounphrase*) – іменну групу (група суб'єкта) та [VP] (*verbphrase*) – дієслівну групу (групу предикатива). Безпосереднім складником [NP] є *N*, [VP] – *V*. Правила фразової структури передбачають такий формат групи суб'єкта:

$NP \rightarrow DetNPP$

$NP \rightarrow DetN$

Групи предиката:

$VP \rightarrow VNPPP$

$VP \rightarrow V(NP)$

Стрілка вказує на відношення між окремою категорією зліва й низкою категорій (безпосередніх складників) справа, які нами розглядаються як відношення домінування (за Р. Фрейдіном) і визначають ієрархічну будову речення.

Генеративна граматика оперує поняттями 'термінальний' (який не розкладається), 'нетермінальний' (той, що розкладається) символ. До термінальних належать символи частини мови: *V* – дієслово, *N* – ім'я, *Adj* – прикметник, *Det* – артикль. Правила бази застосовуються рекурсивно доти, поки буде отримано ланцюжок термінальних символів з їх структурною характеристикою, що має вигляд дерева безпосередніх складників або дужкового запису. Всі термінальні символи лексикалізуються відповідно до обмежень сполучуваності лексикону породжуючої граматики. Трансформації дозволяють виконувати чотири типи операцій над символами: додавання, випущення, пересування й заміна символів [1].

Як відомо, англійське речення переважно утворюється шляхом переміщення конститuentів у межах речення, тому важливим для нашого дослідження видаються поняття, яким оперує генеративний напрям: принцип незаповненої категорії (ес \_\_), який полягає у тому, що сліди незаповненої категорії мусять мати лексичне керування й зв'язування. Слід – це незаповнена категорія (ес \_\_), яка утворюється в результаті просування безпосереднього складника до іншої позиції. Принципове положення стосовно особливостей структурного формату речення сучасної англійської мови:

Базова структура речення

$NP (AUX) + INFLVP$

Отже, дослідження здійснено з позиції генеративної граматики. Безпосередніми складниками речення, релевантними для виокремлення

структурних моделей речення є іменна і дієслівна група [NP] [VP]. Просте речення отримує двогілковий запис, що можна зобразити у дужковому записі як [S[NP] [VP]] [3].

#### СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гак В.Г. Типология преобразований в актантной структуре высказывания при переводе. Вопросы филологии. № 1 (10), 2002. С. 42–473.
2. Гарбовский Н.К. Теория перевода. М.: Изд-во Московского университета, 2004. 862 с.
3. Дж. Гринберг Новое в лингвистике. Некоторые грамматические универсалии, преимущественно касающиеся порядка значимых элементов. М.: Прогрес, 1970. С. 114–162.
4. Калитюк Л.П. Питальне речення в історії англійської мови: структурний та прагматичний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.04. Київ, 2008. 233 с.

**УДК 811.581'36**

**ЄРКО А.І.**, асистент

*Білоцерківський національний аграрний університет*

### **ПРОБЛЕМИ У РОБОТІ З ГРАМАТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ НА ЗАНЯТТЯХ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ**

Акцентовано увагу на сутності питання комунікативного підходу до навчання іношомовного спілкування, зокрема навчання граматичного матеріалу, адже даний етап у формуванні навичок говоріння є дуже актуальним в процесі вивчення мов у сучасній вищій школі. Окреслено завдання, що стоять на шляху щодо створення умов, за яких у студентів з'явилося б бажання та потреба щось сказати, правильно зреагувати та підтримати бесіду іноземною мовою.

**Ключові слова:** активізація навичок, ГС, іноземна мова, мовні вправи, граматичний матеріал, професійна підготовка.

Сучасна професійно-мовленнєва підготовка майбутніх перекладачів китайської мови представлена в контексті освітньо-нормативної бази України. Формування граматичної компетентності є необхідною умовою успішного навчання майбутніх перекладачів китайської мови. Без знання граматики виучуваної іноземної мови, зокрема китайської, неможлива підготовка фахівців, здатних здійснювати міжкультурне спілкування, і, найголовніше, –робити адекватні переклади документів та науково-технічної літератури. Питанням викладання граматики займалися такі науковці як Л.М. Черноватий, Т.О. Стеченко, Д.А. Руснак та ін. Слід зазначити, що у працях вищезгаданих науковців розроблено методіку викладання граматичного матеріалу для майбутніх фахівців з європейських мов. Так, Д.А. Руснак розглядає формування граматичної компетенції у майбутніх викладачів французької мови, Т.О. Стеченко досліджує формування англомовної граматичної компетенції. Нашим завданням є, спираючись на дослідження з